

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Applied Architect, level 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Applied Architect, level 6	6

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work

Arhitekti töö eesmärgiks on ühendada kunstilised, tehnoloogilised, tehnilised ja majanduslikud lahendused tasakaalustatud ruumiliseks terviklahenduseks, mis hõlmab välisruumi, ehitiste arhitektuuri ja hoonete siseruumi lahendusi ning on projekteerimise ja ehitamise tulemusel valmiva säästva ja tervikliku elukeskkonna loomise aluseks.

Arhitekti kutset omav isik on võimeline mõistma ja vahendama üksikisikute, ühiskondlike gruppide ja ametiasutuste vajadusi seoses ruumilise planeerimise, arhitektuurse projekteerimise, ehitamise, arhitektuuripärandi säilitamise ja väärtustamise ning loodusliku tasakaalu hoidmisega. Oma töös lähtub arhitekt avalikust huvist ning heast planeerimis-, projekteerimis- ja ehitustavast.

Arhitekti kutsealal on kirjeldatud kutsed järgmistel EKR tasemetel:

- Rakendusarhitekt, tase 6
- Diplomeeritud arhitekt, tase 7
- Volitatud arhitekt, tase 7
- Volitatud arhitekt-ekspert, tase 8

Käesolevas kutsestandardis on kirjeldatud 6. taseme rakendusarhitekti kutsealast kompetentsust.

Rakendusarhitekt, tase 6 on spetsialist, kes osaleb volitatud arhitekti juhendamisel maa-alade, linnade ja asulate ruumiliste planeeringute ja ehitusprojektide koostamisel.

Tema töö eesmärgiks on osaleda ruumilise terviklahenduse väljatöötamises, ühendades projekteeritavate ehitiste tehnilise toimivuse kunstiliste ja ökonoomiliste lahendustega.

Rakendusarhitekt, tase 6 pädevuses on ehitusprojekti arhitektuuri osa koostamine ehitusloa kohustuse alla mittekuuluvatele ehitistele.

A.2 Tasks

A.2.1 Planeeringu koostamine erinevates planeeringu liikides

1. Planeeringuala ülevaatus, ruumiline analüüs ja planeeringu lähteseisukohtade koostamine
2. Ruumiliste visioonide ja planeeringute eskiislahenduste koostamine
3. Planeeringuala ruumilise terviklahenduse koostamine
4. Planeeringu vormistamine

A.2.2 Ehitusprojektide arhitektuuri osa, sh välis- ja siseruumi terviklahenduse koostamine selle kõigis staadiumites

1. Lähtetingimuste analüüs ja programmi koostamine
2. Ruumiliste visioonide ja ehitise eskiiside koostamises osalemine
3. Ehitusprojekti arhitektuuri osa koostamine
4. Energiatõhususe arvutuste tegemine
5. Ehitusprojekti vormistamine ja dokumenteerimine
6. Koostöö huvitatud osapoolte ja asjakohaste ametkondadega
7. Autorijärelevalve ja osalemine ehitise kasutuselevõtu protsessis

A.3 Work environment and specific nature of work
Arhitekt töötab peamiselt arhitektibüroos, projekteerimisbüroos või ametiasutustes. Tööülesannete tõttu tuleb viibida ka välitingimustes ja ehitusobjektidel. Töö on loominguline, võib olla vaimselt pingeline. Töökoormus ja -aeg võivad jaotuda ebaühtlaselt.
A.4 Tools
Arhitekt kasutab oma töös tavapäraseid bürootöövahendeid, erinevaid kommunikatsioonivahendeid, kontori- ja projekteerimistarkvara, ehitusteabe modelleerimise ja kohateabe süsteeme, maketeerimise ja visualiseerimise vahendeid.
A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics
Ruumitaju, ruumi ettekujutamise ja komponeerimise võime, loominguline mõtlemine, loogiline mõtlemine ja üldistusvõime, iseseisvus ja otsustusvõime, vastutusvõime ja täpsus, koostöövõime, suhtlemisoskus ja pingetaluvus, ilumeel, õpivalmidus.
A.6 Professional preparation
Rakendusarhitekt on rakendusarhitektuuri õppekava läbinud spetsialist.
A.7 Most common occupational titles
Rakendusarhitekt, ehitusarhitekt, arhitekti abi, arhitekt-assistent, arhitekt-tehnik, projekteerija.
A.8 Regulations governing profession
Ehitusseadustik, planeerimisseadus, ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seadus ja nende asjakohased rakendusaktid.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation
Rakendusarhitekt, tase 6 kutsestandard koosneb kahest kutsespetsiifilisest (B.2.1 – B.2.2) ja kutset läbivast (B.2.3) kompetentsist. Rakendusarhitekt, tase 6 kutse saamiseks tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Planeeringu koostamine erinevates planeeringu liikides	EstQF Level 6
Tegevusnäitajad: 1. Täidab volitatud arhitekti poolt antud ülesandeid planeeringu lähteolukorra analüüsimisel. 2. Osaleb volitatud arhitekti juhendamisel lähteseisukohtade alusel ruumiliste visioonide, ruumiliste strateegiate ning planeeringute eskiislahenduste koostamisel. 3. Lahendab lähteseisukohtade alusel ja volitatud arhitekti juhendamisel erinevaid planeeringuala ruumilise terviklahenduse koostamisega seotud ülesandeid. 4. Vormistab volitatud arhitekti juhendamisel planeeringu graafilise, tekstilise ja illustratiivse osa, tehes seda selgelt, loetavalt ja arusaadavalt ning korrektset erialast terminoloogiat kasutades.	
B.2.2 Ehitusprojektide arhitektuuri osa, sh välis- ja siseruumi terviklahenduse koostamine selle kõigis staadiumites	EstQF Level 6
Tegevusnäitajad: 1. Oma pädevuse piirides või objekti vastutava arhitekti juhendamisel selgitab välja ja analüüsib asukohast, kasutajate vajadustest ja võimalustest tulenevaid lähtetingimusi ning koostab ehitiste lähteülesande ja (ruumi)programmi.	

2. Koostab oma pädevuse piirides või objekti vastutava arhitekti juhendamisel ja lähteülesande alusel erinevaid ruumilisi visioone ning ehitise või ehitise osade eskiislahendusi, leides funktsionaalselt, konstruktiivselt ja tehniliselt toimiva, esteetiliselt ja majanduslikult tasakaalustatud jätkusuutliku lahenduse.
 3. Koostab oma pädevuse piirides või objekti vastutava arhitekti juhendamisel ja eskiisist lähtudes ehitusprojekti eel-, põhi- ja tööprojekti arhitektuuri osa lahendused vastavalt ehitusprojektile esitatavatele nõuetele ja heale tavale ning kooskõlas teiste ehitusprojekti osadega.
 4. Rakendab projekteerimisel energiatõhusa hoone projekteerimise põhimõtteid. Tõendab lihtsustatud meetodil projekteeritava või oluliselt rekonstrueeritava hoone energiatõhususe nõuetele vastavust ja annab vastava energiamärgise.
 5. Vormistab volitatud arhitekti juhendamisel ehitusprojekti graafilise, tekstilise ja illustratiivse osa, tehes seda selgelt, loetavalt, arusaadavalt ja korrektset erialast terminoloogiat kasutades ning ehitusprojekti vormistamisele esitatavatele nõuetele vastavalt.
 6. Selgitab välja osapoolte vajadused ning leiab mõistlikud ja tasakaalustatud lahendused koostöös asjakohaste ametkondadega.
 7. Teostab oma pädevuse piirides või objekti vastutava arhitekti juhendamisel autoriõiguse kaitseks autorijärelevalvet ning kontrollib ehitise vastavust projektile.
- Tagab ruumilise lahenduse terviklikkuse ja selle säilimise ehitamise käigus, vajadusel täpsustab ja täiendab projekti ehitusprotsessi käigus.
- Koostab arhitektuursete elementide ja toodete hooldus- ning kasutusjuhendid, arvestades toodete ja materjalide tootja juhendeid ning neile kehtestatud nõudeid.

RECURRING COMPETENCES

B.2.3 Rakendusarhitekt, tase 6 kutset läbiv kompetents	EstQF Level 6
Tegevusnäitajad: 1. Mõistab inimese suhet ehitatava keskkonnaga ja ehitatava keskkonna suhet olemasoleva keskkonnaga, arvestades ehitiste ja nende vahelise ruumi vastavust inimese vajadustele ning kooskõla loodusega. 2. Mõistab sise- ja välisruumi suhteid, avaliku, poolavaliku ja mitteavaliku ruumi seoseid ning asula ja asulavälise ruumi erinevusi. 3. Mõistab ruumilist planeerimist, ehitiste projekteerimist, ehitamist ja ehitiste kasutamist kui ühtset protsessi, mis on eelduseks kvaliteetse ehitatud keskkonna loomisele. 4. Mõistab ja rakendab alusuuringutel ja sidusaladel kasutatavaid erinevaid meetodeid lähtetingimuste ja ruumiliste lahenduste koostamisel. 5. Mõistab funktsionaalseid seoseid ruumilises planeerimises ja arhitektuurses projekteerimises; 6. Tunneb ja rakendab erinevaid inseneriteadmisi tasemel, mis võimaldab teha asjakohaseid valikuid. 7. Arvestab ehitatava keskkonna kasutajate vajadusi, ühildades neid võimaluste ja piirangutega ning jätkusuutliku arengu põhimõtetega. 8. Kasutab planeerimis- ja projekteerimisprotsessis enam levinud info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaid. 9. Mõistab arhitektikutse ja -eetika ning arhitekti ühiskondliku rolli olemust, arvestab sotsiaalsete teguritega ja järgib oma tegevuses kutse-eetika nõudeid. On valmis aktiivselt osalema kodanikuühiskonnas ning suhtub sallivalt hoiakute ja väärtuste mitmekesisusse. 10. On valmis andma oma panuse arhitektuuri valdkonna edendamiseks. 11. Osaleb meeskonnatöös, suhtub austusega kolleegidesse ja tunneb töökultuuri. 12. Mõistab ja rakendab ressursi- ja energiatõhususe ning säästva arengu põhimõtteid ehitatavas keskkonnas. 13. Kasutab oma igapäevatöös arvutit infotöötluste, ohutuse, kommunikatsiooni, sisuloome ja probleemilahenduse osas iseseisva kasutaja tasemel (Lisa 1 – Digipädevuste enesehindamise skaala) 14. Kasutab erialaseks tööks vajaminevaid erialaspetsiifilisi tarkvaralahendusi. 15. Kasutab oma töös ja dokumentide koostamisel korrektset eesti keelt tasemel vähemalt B2 (Lisa 2 – Keelte oskustasemete kirjeldused).	
Teadmised: 1) arhitektuuri ning sellega seotud kunstiliikide, kultuuri ja teaduste ajalugu ja teooriad; 2) arhitektuurse projekteerimise kvaliteeti mõjutavad kujutava kunsti, disaini ja sisearhitektuuri valdkonnad; 3) ruumilise planeerimise ja linnaehituse ning keskkonna-, maastiku- ja sisearhitektuuri alused, strateegiad, teooriad ja ajalugu; 4) ruumikompositsiooni alused;	

- 5) linnaehituse ja arhitektuuri tüpoloogia;
- 6) arhitektuuriga seotud reaal- ja ehitusteaduste, - tehnikate ja - tehnoloogiate alused;
- 7) ruumilist arengut suunavad, planeerimist ja ehitiste projekteerimist reguleerivad ning teised valdkonnaga seonduvad õigusaktid;
- 8) majandus- ja ettevõtluskeskkond ning nende üldised arengusuunad.

Part C

GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	22-08022024-1.6/5k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Ilmar Heinsoo, Eesti Arhitektide Liit Toomas Paaver, Eesti Arhitektide Liit Tõnu Laigu, Eesti Arhitektide Liit Andres Levald, Rahandusministeerium, Eesti Arhitektide Liit Veronika Valk, Kultuuriministeerium Kaie Enno, Eesti Planeerijate Ühing Endrik Mänd, MTÜ Linnade Liit Hindrek Kesler, Tallinna Tehnikakõrgkool Andres Ojari, Eesti Kunstiakadeemia
3. Occupational qualification standard approved by:	Architecture, Geomatics, Construction and Real Estate
4. No. of decision of Sectoral Council	52
5. Date of decision of Sectoral Council	08.02.2024
6. Occupational qualification standard valid until	07.02.2026
7. Occupational qualification standard version no.	5
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	2161 Building Architects
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	6
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	Applied Architect, level 6
C.3 Annexes	
Lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	